

แบบการเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

Learning Styles of Roi Et Rajabhat University Students

สัจธรรม พรทวีกุล *

จิตรกรรณ์ วงศ์คำจันทร์ **

ธนาภรณ์ พันทวี ***

คันททรัพย์ ชมพูปาทย ****

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแบบการเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา และรูปแบบการเรียนการสอนของอาจารย์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาจำนวน 736 คน และคณาจารย์จำนวน 74 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสำรวจแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา และแบบสำรวจรูปแบบการเรียนการสอนของอาจารย์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติทดสอบ (Chi-Square) ผลการวิจัยพบว่า

1) นักศึกษามีแบบการเรียนรู้ในทฤษฎีการเรียนรู้ กลุ่มสร้างสรรค์ความรู้นิยมมากที่สุด ร้อยละ 21.98 รองลงมาคือ กลุ่มปัญญานิยม ร้อยละ 18.27 และกลุ่มพฤติกรรมนิยม ร้อยละ 18.02 ตามลำดับ นอกจากนี้ นักศึกษามีแบบการเรียนรู้แบบเดียวมากที่สุด ร้อยละ 71.73 มีการเรียนรู้แบบผสมผสานสองรูปแบบ ร้อยละ 17.90 และผสมผสานแบบสามรูปแบบ ร้อยละ 5.68 ตามลำดับ 2) แบบการเรียนรู้ระหว่างนักศึกษา และรูปแบบการเรียนการสอนของอาจารย์ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ .193 เมื่อจำแนกตามคณะพบว่า มีเพียงคณะครุศาสตร์เพียงคณะเดียวที่แบบการเรียนรู้ระหว่างนักศึกษาและรูปแบบการเรียนการสอนของอาจารย์ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีขนาดความสัมพันธ์เท่ากับ .24 ส่วนคณะหรือภาควิชาอื่น ๆ กลับไม่มีความสัมพันธ์กัน

คำสำคัญ : แบบการเรียนรู้ รูปแบบการเรียนการสอน ทฤษฎีการเรียนรู้

Abstract

This research aimed to 1) examine learning styles of Roi Et Rajabhat University students and 2) study correlation between the students' learning styles and the teachers' teaching styles. The samples consisted of 736 students and 74 teachers. The research instruments were constructed questionnaires each of which investigated the students' learning styles and the teachers' teaching styles. Statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, Chi – Square

* อาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

** อาจารย์ประจำสาขาวิชาชีวศรั คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

*** อาจารย์ประจำสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

**** อาจารย์ประจำสาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

The students used single learning styles for 71.73%, the blended learning format combining two styles for 17.90%, and three styles for 5.68%. 2) As a whole, the students' learning styles and the teachers' teaching styles were significantly correlated at a correlation coefficient of .193. Separately, only at the Faculty of Education, the students' learning styles and the teachers' teaching styles were significantly correlated at a correlation coefficient of .24. However, at other faculties or departments, the correlation between the learning styles and the teaching styles was not discovered.

Keywords : Learning Style, Instructional Models , Learning Theory

บทนำ

ด้วยการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน ทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและในระดับอุดมศึกษานั้น เป้าหมายสำคัญ คือ การพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพ ตามความสามารถและความถนัดของผู้เรียน ดังนั้น แนวโน้มในการจัดการเรียนการสอนจึงเปลี่ยนไปจากเดิม คือ จากการจัดการเรียนการสอนที่เน้นคนกลุ่มใหญ่ เปลี่ยนมาเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นเป็นกลุ่มย่อยหรือเป็นรายบุคคลมากยิ่งขึ้น ด้วยผู้เรียนแต่ละคนแต่ละกลุ่มนั้นมีพื้นฐานที่แตกต่างกัน ทั้งด้านบุคลิกภาพ สภาพทางจิตวิทยา สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้และบริบทอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ย่อมส่งผลต่อวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้มีความแตกต่างกันไปด้วย ซึ่งความสำคัญนี้แสดงให้เห็นชัดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 เกี่ยวกับแนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 ความว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการเรียนการสอน ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ” และในมาตรา 25 ข้อ 1 ที่กำหนดให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินกระบวนการจัดการเรียนรู้โดย “จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542)

การพัฒนา “คน” อันเป็นทรัพยากรสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศนั้น ต้องอาศัยการจัดการศึกษาที่สอดคล้องต่อการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ อย่างเท่าทัน เมื่อพิจารณาถึงการจัดการศึกษาของไทยตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) ที่ได้นำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนโดยเน้น “การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ” โดยการจัดการศึกษานั้นต้องอาศัยกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เป็นเครื่องมือที่ใช้พัฒนาผู้เรียนให้ไปสู่การพัฒนาตามเป้าหมายของหลักสูตร ทำให้ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็น แก้ปัญหาเป็น เมื่อนำมาเทียบเคียงกับทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ที่ผู้เรียนควรมีทั้งการเรียนรู้ เพื่อให้ได้วิชาแกน และต้องมีทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) ทักษะชีวิตและการทำงาน 2) ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมและ 3) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี ถือว่าหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น เป็นหลักสูตรที่มีความพยายามให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ของตนเองให้มากที่สุด และได้ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ในศตวรรษที่ 21 (วิจารณ์ พานิช, 2556)

มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด มีภารกิจสำคัญ คือ การผลิตบัณฑิตให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นและสังคม ดังนั้นแนวโน้มและทิศทางของการจัดการเรียนการสอน เพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณลักษณะดังกล่าว จึงย่อมเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่เน้นการถ่ายทอดความรู้ และประสบการณ์ จากอาจารย์ โดยเน้นไปที่วิธีการสอนตามเนื้อหาของอาจารย์ ไปที่วิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้นอาจารย์ควรที่จะต้องปรับเปลี่ยนวิธีการสอนของตน ให้สอดคล้องกับผู้เรียน โดยต้องจัดการเรียนการสอนที่สนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน แต่อย่างไรก็ตามการจัดการเรียนการสอนที่สนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนนั้น อาจารย์ผู้สอนมีความจำเป็น

อย่างยิ่งที่ต้องทราบถึงความสามารถในการเรียนรู้ที่แตกต่างของผู้เรียนในแต่ละคนหรือแต่ละกลุ่ม และต้องทราบให้ได้ว่าผู้เรียนในแต่ละคนหรือแต่ละกลุ่มนั้น มีวิธีการเรียนรู้ที่ดีได้อย่างไร มีความถนัดในการเรียนรู้เป็นอย่างไร กิจกรรมแบบไหนที่ทำให้เขาเรียนรู้ และพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองได้ดี สิ่งเหล่านี้ คือ แบบการเรียนรู้ของผู้เรียน (Learning Style) ซึ่งแบบการเรียนรู้หมายรวมถึง ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกในการเรียนรู้ของผู้เรียน ที่ผู้เรียนชอบพอใจและส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของตนให้ดีขึ้น ดังนั้นจึงมีผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นว่าถ้าผู้สอนสามารถใช้วิธีการสอนที่สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน จะสามารถช่วยให้ผู้เรียน เรียนรู้โดยสามารถจดจำองค์ความรู้ได้ดี สามารถคิดเป็นและประยุกต์องค์ความรู้นั้นไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดี (ธัญมาส รวยริน, 2556)

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยมีความสนใจในการศึกษาแบบการเรียนรู้ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จึงได้พิจารณา ดำเนินการวิจัยเรื่อง แบบการเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด (Learning Style of Roi Et Rajabhat University Students) เพื่อให้ทราบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ในแต่ละคณะนั้น มีแบบการเรียนรู้เป็นอย่างไร ซึ่งจะเป็นข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์ต่อคณาจารย์ผู้สอน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ในการพิจารณาออกแบบ การจัดการเรียนการสอนหรือการวิจัย เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตน อันจะส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ ของนักศึกษา ตอบสนองต่อภารกิจในการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยต่อไป

วัตถุประสงค์

การวิจัยเรื่อง แบบการเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาแบบการเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
2. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา และรูปแบบการเรียนการสอนของอาจารย์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 8,140 คน และคณาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดที่ปฏิบัติการสอนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 91 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 736 คน และคณาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ที่ปฏิบัติการสอนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 74 คน ได้จากการคำนวณกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางการสุ่มของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสำรวจแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด และแบบสำรวจรูปแบบการเรียน การสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด โดยผู้วิจัยดำเนินการสังเคราะห์ทฤษฎีการเรียนรู้ เพื่อสร้างและหาค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC : Index of item objective congruence) ของแบบสำรวจดังกล่าว พิจารณาเลือกข้อคำถามมีค่าดัชนี ความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.66- 1.00 โดยแบบสำรวจแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา และแบบสำรวจรูปแบบการเรียนการสอน ของอาจารย์ได้มาแบบละ 40 ข้อจากข้อคำถามที่ออกแบบไว้ในแต่ละแบบจำนวนแบบละ 60 ข้อ

กิจกรรมที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ออกแบบแผนการดำเนินการวิจัย ตามขั้นตอนของการดำเนินการวิจัยเชิงสำรวจ โดยสามารถสรุปได้ 5 ขั้นตอน โดยให้สอดคล้องกับระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การวางแผนสำรวจการวิจัย

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบการเรียนรู้ และรูปแบบการเรียนการสอน เพื่อให้ได้กรอบแนวคิดในการวิจัยและวัตถุประสงค์ของการวิจัย ที่ตอบสนองต่อความต้องการจำเป็นในการศึกษา ตามโจทย์วิจัยที่ทีมผู้วิจัยได้ศึกษาร่วมกัน

1.2 ติดต่อและขอรับข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ โดยทีมผู้วิจัยได้พิจารณาเลือกผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน และทางด้านจิตวิทยาการศึกษา เพื่อให้คำแนะนำในการดำเนินการวิจัย

1.3 จัดทำข้อเสนอโครงการวิจัย เพื่อของบประมาณและขออนุญาตดำเนินการวิจัย ในพื้นที่กลุ่มเป้าหมายของการวิจัย

2. กำหนดแผนแบบการศึกษาวิจัย

2.1 กำหนดวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

2.2 พัฒนาเครื่องมือวิจัย โดยทีมผู้วิจัยดำเนินการสังเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ แนวคิดหลักการ ทางด้านจิตวิทยาที่เกี่ยวกับการพัฒนาการรับรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียน ตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่สำคัญ อันได้แก่ ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยม ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มปัญญานิยม ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มมนุษยนิยม และทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มสร้างสรรค์ความรู้นิยม โดยประยุกต์การจัดกลุ่มของรูปแบบการเรียนรู้ตามที่ Joyce, B. & Weil, M (2010) ได้เสนอเอาไว้ เพื่อให้ได้แบบการเรียนรู้และรูปแบบการเรียนการสอน ในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนตามทฤษฎีการเรียนรู้ดังกล่าวโดย

1) สังเคราะห์ทฤษฎีเพื่อเขียนข้อคำถามและคำชี้แจงการตอบ

2) ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ

3) พิจารณาเลือกข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์การค่าคุณภาพจัดทำเป็นแบบสำรวจ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง และดำเนินการเก็บรวบรวมด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล

4.1 จัดเตรียมข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลข้อมูล

5. เขียนรายงานการวิจัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยและทีมวิจัยทำหนังสือเรียนคนปกติคนต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด เพื่อขออนุญาตในการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม เก็บตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดแล้วทำบันทึกขอความอนุเคราะห์ไปยังอาจารย์คณะต่าง ๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการให้ข้อมูล รวมทั้งทำบันทึกขออนุญาตอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาต่าง ๆ ที่มีคาบสอนนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างในการขออนุญาตเก็บข้อมูล หลังจากทำการเรียนการสอนในรายวิชาของแต่ละท่าน ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยอธิบายสร้างความเข้าใจในการขอเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง แจกแบบสอบถามและดำเนินการรวบรวมด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยจะดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องของข้อมูลจากแบบสำรวจนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงคุณลักษณะโดยการจัดกลุ่มความหมาย ติความ บรรยายความ สังเคราะห์และสรุปความ

สรุปผล

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปได้ตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1. การศึกษาแบบการเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด รายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 ผลการศึกษาแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา

ทฤษฎีการเรียนรู้	จำนวน	ร้อยละ
1. ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยม	146	18.02
2. ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มปัญญานิยม	148	18.27
3. ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มมนุษยนิยม	109	13.46
4. ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มสร้างสรรค์ความรู้นิยม	178	21.98
5. ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยมและกลุ่มปัญญานิยม	27	3.33
6. ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยมและกลุ่มมนุษยนิยม	18	2.22
7. ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยมและกลุ่มสร้างสรรค์ความรู้นิยม	15	1.85
8. ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มปัญญานิยมและกลุ่มมนุษยนิยม	26	3.21
9. ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มปัญญานิยมและกลุ่มสร้างสรรค์ความรู้นิยม	25	3.09
10. ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มมนุษยนิยมและกลุ่มสร้างสรรค์ความรู้นิยม	34	4.2
11. ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยมและกลุ่มปัญญานิยมและกลุ่มมนุษยนิยม	11	1.36
12. ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยมและกลุ่มปัญญานิยมและกลุ่มสร้างสรรค์ความรู้นิยม	8	0.99
13. ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยมและกลุ่มมนุษยนิยมและกลุ่มสร้างสรรค์ความรู้นิยม	9	1.11
14. ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มปัญญานิยมและกลุ่มมนุษยนิยมและกลุ่มสร้างสรรค์ความรู้นิยม	18	2.22
15. มีแบบการเรียนรู้ครบทั้ง 4 ทฤษฎี	38	4.69
รวม	810	100

จากตาราง 1 สรุปได้ว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด มีแบบการเรียนรู้ในทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มสร้างสรรค์ความรู้นิยมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 21.98 รองลงมา คือ ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มปัญญานิยม คิดเป็นร้อยละ 18.27 และทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยม คิดเป็น 18.02 ตามลำดับ จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด มีแบบการเรียนรู้ทั้งในลักษณะการเรียนรู้ในทฤษฎีการเรียนรู้ เพียงหนึ่งทฤษฎีและแบบผสมผสานมากกว่าหนึ่งทฤษฎี โดยรายละเอียด ดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์แบบการเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดในภาพรวมที่แสดงแบบการเรียนรู้ทั้งแบบเดี่ยว และแบบผสมผสานทฤษฎี

ทฤษฎีการเรียนรู้		จำนวน	ร้อยละ
รูปแบบการเรียน/การสอนแบ่ง 4 กลุ่ม	รูปแบบเดี่ยว	581	71.73
	สองรูปแบบ	145	17.90
	สามรูปแบบ	46	5.68
	สี่รูปแบบ	38	4.69
รูปแบบการเรียน/การสอนแบ่ง 2 กลุ่ม	รูปแบบเดี่ยว	581	71.73
	หลายรูปแบบ	229	28.27

N=810

จากตาราง 2 พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดมีแบบการเรียนรู้แบบเดี่ยวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 71.73 ส่วนแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานนั้น นักศึกษามีการเรียนรู้แบบผสมผสานสองรูปแบบ คิดเป็นร้อยละ 17.90 และผสมผสานแบบสามรูปแบบ คิดเป็นร้อยละ 5.68 ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนในแต่ละทฤษฎีการเรียนรู้ที่ส่งผลการการเรียนรู้ของนักศึกษา จำแนกในแต่ละทฤษฎีมีรายละเอียดดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่ส่งผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

ข้อมูลพื้นฐาน	ระดับ	จำนวน	ร้อยละ
รูปแบบการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มพฤติกรรมนิยม	น้อยมาก	0	0
	น้อย	3	0.37
	ปานกลาง	115	14.19
	สูง	533	65.80
	สูงมาก	159	19.62
รูปแบบการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มปัญญานิยม	น้อยมาก	0	0
	น้อย	9	1.11
	ปานกลาง	116	14.32
	สูง	496	61.23
	สูงมาก	189	23.33
รูปแบบการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มมนุษยนิยม	น้อยมาก	0	0
	น้อย	7	0.86
	ปานกลาง	116	14.32
	สูง	529	65.30
	สูงมาก	158	19.50
รูปแบบการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสร้างสรรค์ความรู้นิยม	น้อยมาก	0	0
	น้อย	5	0.62
	ปานกลาง	115	14.20
	สูง	511	63.09
	สูงมาก	179	22.10

n=810

จากตาราง 3 ผลการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ในแต่ละทฤษฎี การเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา พบว่ารูปแบบการจัดการเรียนการสอนของทฤษฎีการเรียนรู้ทั้ง 4 ทฤษฎีนั้น นักศึกษามีความคิดเห็นว่าตรงกันในทุกทฤษฎี ว่ารูปแบบการจัดการเรียนการสอนดังกล่าว ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา ในระดับสูง ระดับสูงมาก และระดับปานกลางตามลำดับ

2. ความสัมพันธ์ระหว่างแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา และรูปแบบการเรียนการสอนของอาจารย์จำแนกตาม สถานะในภาพรวมทั้งมหาวิทยาลัย พบว่าแบบการเรียนรู้ระหว่างนักศึกษา และรูปแบบการเรียนการสอนของอาจารย์ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Chi-Square = 21.731 df = 3 p = .00) ความสัมพันธ์เท่ากับ .193 แต่ที่เป็น ประเด็นที่น่าสนใจ คือ เมื่อวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาความสัมพันธ์กันระหว่างแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา กับรูปแบบการเรียน การสอนของอาจารย์จำแนกตามคณะ พบว่ามีเพียงคณะครุศาสตร์เพียงคณะเดียว ที่รูปแบบการเรียนการสอนของอาจารย์ ผู้สอนสะท้อนถึงรูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้ทั้ง 4 ทฤษฎี มีความสอดคล้องสัมพันธ์กับ แบบการเรียนรู้ ของนักศึกษาที่สะท้อนแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาตามทฤษฎีการเรียนรู้ทั้ง 4 ทฤษฎี โดยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ (Chi-Square = 8.61 df = 3 p = 0.035) ความสัมพันธ์เท่ากับ .24 ส่วนคณะหรือภาควิชาอื่น ๆ ทั้งคณะพยาบาล คณะนิติศาสตร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ ภาควิชาวิทยาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ และภาควิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ พบว่าแบบการเรียนรู้ การเรียนรู้ระหว่างนักศึกษาและรูปแบบการเรียน การสอนของอาจารย์ ไม่มีความสัมพันธ์กันข้อค้นพบดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า รูปแบบการเรียนการสอนของอาจารย์ในคณะ หรือภาควิชาอื่น ๆ ยกเว้นคณะครุศาสตร์นั้น ไม่สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาซึ่งอาจเป็นได้ว่า คณาจารย์ใน คณะครุศาสตร์นั้น ได้รับการศึกษาและอบรมในส่วนของการจัดการเรียนการสอน ทั้งในการศึกษาที่ได้รับ ไปปริญญาและการอบรมต่าง ๆ

ดังนั้น จะให้เห็นได้ว่า ผลการวิจัยเกี่ยวกับแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ตามทฤษฎีการเรียนรู้ทั้ง 4 ทฤษฎีการเรียนรู้ รวมทั้งระดับชั้นและความแตกต่างของการเรียนในแต่ละคณะ มีผลต่อการพัฒนา การเรียนรู้ของนักศึกษา ซึ่งข้อค้นพบดังกล่าวสามารถนำมาเป็นข้อมูล ให้หน่วยงานวิชาการของมหาวิทยาลัย ได้จัดแนวทางการพัฒนาคณาจารย์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับนักศึกษาของคณะตนและชั้นปีที่เรียน โดยยึดรูปแบบ การเรียนการสอนที่สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทั้ง 4 ทฤษฎีดังกล่าว ทั้งในเชิงการประยุกต์นำมาใช้เพียงทฤษฎีเดียว หรือการประยุกต์ในลักษณะผสมผสานมากกว่า 1 ทฤษฎี อันจะส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และส่งผลต่อ การพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษาต่อไป

อภิปรายผล

1. แบบการเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จากผลการวิจัยในการสำรวจความคิดเห็นของ นักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอน ในแต่ละทฤษฎีการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา ในการตั้งคำถามวิจัย เบื้องต้น ผู้วิจัยมีความสงสัยว่า แบบการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ทั้ง 4 ทฤษฎี ซึ่งเป็นทฤษฎีการเรียนรู้ที่สำคัญ ในการจัดการเรียนการสอนตามหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ และนักศึกษาที่เรียนในสาขาครุศาสตร์ต้องเรียนทฤษฎีดังกล่าว ในรายวิชาหลักการเรียนรู้และจิตวิทยาสำหรับครู โดยมีประเด็นคำถามเบื้องต้นก่อนทำวิจัยว่า จะสามารถนำรูปแบบ การเรียนการสอนตามทฤษฎีดังกล่าวมาออกแบบการสำรวจแบบการเรียนรู้ ของนักศึกษาและรูปแบบการเรียนการสอน ของอาจารย์ได้หรือไม่ และต้องทำอย่างไร ซึ่งผลการวิจัยตามกระบวนการดำเนินการวิจัยแสดงให้เห็นว่า แบบการเรียนรู้ นั้นสามารถสำรวจได้โดยอาศัยทฤษฎีการเรียนรู้หรือทฤษฎีที่เกี่ยวกับการรับรู้ของผู้เรียนซึ่งสอดคล้องกับ Lowe & Skitmore (1994) ได้ศึกษาผลการใช้ปัจจัยและทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์ของ Kolb (1984) ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าโดยภาพรวมแล้ว แบบการเรียนรู้สามารถวัดได้และสามารถนำไปใช้พัฒนามรรฐภาพการทำงานได้ ผู้วิจัยพบว่ารูปแบบการเรียนการสอน

ของทฤษฎีการเรียนรู้ทั้ง 4 ทฤษฎีนั้น นักศึกษามีความคิดเห็นว่าตรงกันในทุกทฤษฎี ว่ารูปแบบการเรียนการสอนดังกล่าวส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาในระดับสูง ระดับสูงมาก และระดับปานกลางตามลำดับ ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนควรออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย และตอบสนองต่อแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ Currie (1995) ที่ได้ข้อค้นพบจากงานวิจัยว่า ผู้สอนควรกระตุ้นให้ผู้เรียนพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้มีความหลากหลายมากขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางการเรียน บทบาทสำคัญของผู้สอน คือ การใช้กลวิธีการสอนรวมทั้งสื่อและกิจกรรมการเรียนที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพ

2. ความสัมพันธ์ระหว่างแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา และรูปแบบการเรียนการสอนของอาจารย์ ผลการวิจัยเพื่อหาความสัมพันธ์กันระหว่างแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา กับรูปแบบการเรียนการสอนของอาจารย์ ในภาพรวมทั้งมหาวิทยาลัย มีความสัมพันธ์กัน แต่เมื่อจำแนกตามคณะกับพบว่า มีเพียงคณะครุศาสตร์เพียงคณะเดียวที่มีรูปแบบการเรียนการสอนของอาจารย์ที่สะท้อนถึงรูปแบบการเรียนการสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้ทั้ง 4 ทฤษฎี มีความสอดคล้องสัมพันธ์กับแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาที่สะท้อนแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาตามทฤษฎีการเรียนรู้ทั้ง 4 ทฤษฎี ส่วนคณะหรือภาควิชาอื่น ๆ ทั้งคณะพยาบาล คณะนิติศาสตร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ ภาควิชาวิทยาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์และภาควิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ พบว่าแบบการเรียนรู้ระหว่างนักศึกษาและรูปแบบการเรียนการสอนของอาจารย์ไม่มีความสัมพันธ์กันข้อค้นพบดังกล่าว แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการเรียนการสอนของอาจารย์ในคณะ หรือภาควิชาอื่น ๆ ยกเว้นคณะครุศาสตร์นั้นไม่สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา ซึ่งข้อค้นพบดังกล่าวอาจจะกล่าวได้ว่า ด้วยคณาจารย์ของคณะครุศาสตร์โดยส่วนใหญ่ได้เรียนในหลายวิชาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและจิตวิทยาการเรียนรู้ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่ามีความรู้ในประเด็นดังกล่าว ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน แต่ในภาควิชาหรือในคณะอื่น ๆ ก็ไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งประเด็นดังกล่าวน่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง ว่าผลการศึกษาความสัมพันธ์กันระหว่างแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา กับรูปแบบการเรียนการสอนของอาจารย์ ไม่มีความสัมพันธ์กัน จะส่งผลกระทบต่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนมากน้อยเพียงใด จึงควรที่จะทำการวิจัยและหาแนวโน้มของผลกระทบดังกล่าวอย่างละเอียดต่อไป ซึ่งจะตรงกับแนวคิดของ Robotham (1995) ที่ได้ตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับรายการรูปแบบการเรียนรู้ของ Kolb (1984) เช่น ควรบังคับให้นักศึกษาใช้รูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างไปจากรูปแบบที่ตนเองชอบ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้หรือไม่ควรจัดกิจกรรมการเรียน เฉพาะที่สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนที่นักศึกษาพึงพอใจเท่านั้น มิฉะนั้นนักศึกษาจะไม่พอใจและไม่เรียน ในกรณีนี้ Robotham (1995) ได้แย้งว่าผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพแท้จริงคือ ผู้ที่สามารถปรับรูปแบบการเรียนรู้ ให้สามารถเรียนรู้และเข้าใจเนื้อหาวิชาที่นำเสนอในทุกรูปแบบ และเป็นผู้กำหนดรูปแบบการเรียนรู้ของตนเอง ซึ่งประเด็นดังกล่าวน่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

จากการศึกษา พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด มีแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย และสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทั้ง 4 ทฤษฎี และมีแบบการเรียนรู้ทั้งแบบเดียว คือ มีการเรียนรู้ที่ดีในแบบการเรียนรู้ในทฤษฎีการเรียนรู้เพียงกลุ่มเดียวอีกทั้งยังมีจำนวนไม่น้อยที่มีแบบการเรียนรู้ในลักษณะผสมผสาน มากกว่าทฤษฎีเดียวและคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดเองนั้นก็มียุทธวิธีแบบการเรียนการสอนที่หลากหลาย และสอดคล้องกับรูปแบบการเรียนการสอนการสอนจากทฤษฎีการเรียนรู้ทั้ง 4 ทฤษฎีอีกทั้งยังมีรูปแบบการเรียนการสอนที่ตนใช้เพียงทฤษฎีเดียวจากทั้ง 4 ทฤษฎี รวมทั้งยังมีจำนวนไม่น้อย ที่มีแบบการเรียนรู้ในลักษณะผสมผสานทฤษฎีมากกว่าทฤษฎีเดียว ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การแบ่งประเภทของแบบการเรียนรู้ โดยมีทฤษฎีการเรียนรู้ทั้ง 4 ทฤษฎีเป็นหลักการสำคัญในการจัดกลุ่มของแบบการเรียนรู้นั้นสามารถดำเนินการได้ ซึ่งทฤษฎีการเรียนรู้ทั้ง 4 ทฤษฎีนั้นเป็นทฤษฎีการเรียนรู้ที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอน ตามหลักจิตวิทยาการเรียนรู้

ตามหลักสูตรและมาตรฐานของวิชาชีพครู อีกทั้งนักศึกษาที่เรียนในสาขาครุศาสตร์ต้องเรียนทฤษฎีดังกล่าว ในรายวิชาหลักการเรียนรู้และวิชาจิตวิทยาสำหรับครู

2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากข้อค้นพบจากการวิจัยแสดงให้เห็นว่า นักศึกษามีความคิดเห็นในรูปแบบการเรียนการสอนของอาจารย์ ในคณะและภาควิชาอื่น ๆ นอกจากคณะครุศาสตร์ว่า แบบการเรียนรู้ระหว่างนักศึกษาและรูปแบบการเรียนการสอนของอาจารย์ไม่มีความสัมพันธ์กัน จึงควรนำข้อค้นพบจากการวิจัยไปใช้ในการพิจารณาปรับปรุงกิจกรรม การจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ให้เหมาะสมและสัมพันธ์กับแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน อันจะส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้อันผู้เรียน และการพัฒนาการสอนของอาจารย์ โดยการส่งเสริมให้คณาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ได้ศึกษาและพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและตอบสนองต่อ แบบการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มากกว่ารูปแบบการจัดการเรียนการสอนเพียงรูปแบบเดียว อันจะส่งผลต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์และการเรียนรู้ของนักศึกษาต่อไป

3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากข้อค้นพบในงานวิจัย ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าควรนำข้อมูลจากข้อค้นพบดังกล่าว นำไปวิจัยเพื่อออกแบบหรือพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ที่สอดคล้องกับธรรมชาติในการเรียนรู้ของผู้เรียน ผ่านกระบวนการวิจัยและพัฒนา อีกทั้งควรมีการวิจัยเพื่อสำรวจแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง ให้สอดคล้องกับบริบทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การศึกษาที่มีการเปลี่ยนแปลงไปและพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ธัญมาศ รวยรื่น. (2556). *แบบการเรียนรู้ของบัณฑิตศึกษานิเทศศาสตร์ 5 ปี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง*. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิจารณ์ พานิช. (2556). *ครูเพื่อศิษย์ สนุกกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. สานปฏิรูป ฉบับพิเศษลำดับที่ 4. มูลนิธิสตรีศึกษาวิจัย. กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- องอาจ นัยพัฒน์. (2551). *การออกแบบการวิจัย: วิธีการเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพและผสมผสานวิธี*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Currie, G. (1995). *Learning Theory and the Design of Training in a Health Authority*. *Journal of Health Manpower Management*, 21(2),13-19.
- Joyce, B. & Weil, M. (2010). *Models of Teaching*. United States of America, Prentice Hall International.
- Kolb, D. (1984). *Experiential Learning: Experience as the Source of Learning and Development*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Krejcie, V.R. & Morgan, W.E. (1970). Sample size for Research Activities. *Journal of Educational and Psychological Measurement*, (30), 607-610.
- Lowe, D. & Skitmore, M. (1994). Experiential Learning in Cost Estimating. *Journal of Construction Management and Economics*, 12, 423-431.
- Robotham, (1995). *Self-directed learning: the ultimate learning style*. *Journal of European Industrial Training*, 19 (7), 3-7.